

WAAR NODIG ZOEKEN DE VRIENDEN HUN RECHT

De Markies, Grote Marktstraat (foto Casper de Weerd)

De Vrienden zijn vaak kritisch, maar kunnen ook goede bouwkunst waarderen. Het easyHotel aan de Parkstraat wordt geroemd als een goed voorbeeld van herbestemming. De Markies aan de Grote Marktstraat (waar lange tijd Marks & Spencer was gevestigd) wordt gezien als een monument voor de toekomst. De groene herinrichting van de Lange Vijverberg, die werd gerealiseerd door de aanhoudende bemoeienis van kunsthandelaar John Hoogsteder en de Vrienden, is een resultaat om trots op te zijn.

Het Spuiforum

De plannen voor vervanging van de theaters naast het stadhuis voor een Spuiforum, kunnen dan weer niet op instemming van de Vrienden rekenen. “Een overmaats, overladen en brutaal geplaatste mand. De eigen identiteit van de bewoners wordt ondergeschikt gemaakt aan evenementen, waarvan het culturele gehalte er minder toe doet dan het commerciële belang.”

Met het aantreden van een nieuw college in 2015 zijn de Spuiforum-plannen van de baan. De Vrienden zijn vervolgens gematigd positief over het uiteindelijke plan, dat tot het huidige Amare zou leiden. Zij pleiten voor een beter verloop van de hoogbouw vanaf de Nieuwe Kerk naar de Kroon.

Internationale Zone

Tot verbijstering van de Vrienden zou in 2014 een definitieve versie van het plan voor de Internationale Zone alleen ter informatie aan de raadscommissie worden toegezonden. De Vrienden pleiten ervoor dat de gemeenteraad zich

daadwerkelijk uitspreekt. Het gaat in het plan vooral over internationale instellingen en expats. Dat is reden voor de Vrienden zich af te vragen of de burgers en bedrijven zich in het gebied nog wel thuis zullen voelen. Verder wordt gepleit voor beter openbaar vervoer rond de zone om verdere verkeershinder in het gebied te voorkomen.

De Vrienden zijn tegen een vergaande openstelling van het nabijgelegen Park Sorghvliet; rust in een druk gebied wordt belangrijker gevonden. De motie van PvdA/SP in 2019 om de toegankelijkheid voor dagjesmensen en ooievaarspashouders te vergroten, haalt het niet.

Groen

De gemeente houdt in 2016 onder het motto *Ruimte voor de stad* een inventarisatie onder de Haagse burgerij. Belangrijke criteria voor het gemeentelijk beleid zouden moeten zijn: er moet plaats gevonden worden voor de buitenruimte, stedelijk wonen, nieuwe economie en toerisme. Voorrang voor de fiets en openbaar vervoer.

De Vrienden missen het criterium *Behoud en versterk groen*. Over de veelheid aan gesuggereerde oplossingen zeggen zij: “Kortom veel reden tot discussie. Een extra waterafvoer naar zee? Overkluizing van de Lozerlaan? Metro naar Scheveningen? Reële plannen of luchtfietserij?”

Kruimelregeling

De kruimelregeling is een regeling om voor kleine afwijkingen in een bouwplan een versnelde procedure te kunnen doorlopen. De Vrienden constateren meer en meer dat de

Demonstratie tegen Krot van Kroatie (foto Casper de Weerd)

kruiemelregeling wordt misbruikt om allerhande grote planafwijkingen toe te staan.

Een voorbeeld van oneigenlijke toepassing van de kruiemelregeling is de gang van zaken rond de zogeheten MUPI's. Een MUPI is een reclamebord dat van binnenuit verlicht wordt en 24 uur per dag zichtbaar is. In vrijwel alle bestemmingsplannen is het onmogelijk zuilen ten behoeve van reclame te plaatsen. Toch ging de gemeente willens en wetens een overeenkomst aan met JCDecaux, onder voorwaarde dat plaatsing van ieder reclamebord nog individueel vergund moest worden. De Vrienden tekenden bezwaar aan tegen 19 vergunningen, stuk voor stuk gigantische reclames op beeldbepalende plaatsen in de binnenstad. Maar de gemeente haalt als een konijn uit de hoge hoed de kruiemelregeling van stal: de borden zouden er immers slechts tijdelijk (niet langer dan tien jaar) staan! Navrant detail: omdat de gemeente zeer laat reageert op de bezwaren van de Vrienden, moeten zij haar in gebreke stellen. Ondanks de automatisch aan de gemeente opgelegde dwangsommen krijgen de Vrienden hun gelijk niet.

Central Innovation District (CID)

De gemeente maakt in 2017 de eerste plannen bekend voor het Central Innovation District (CID). Het omvat het gebied tussen de stations Den Haag Centraal, Laan van NOI en Hollands Spoor. De Vrienden zien veel goeds. Zij maken zich wel zorgen over de uitvoerbaarheid en pleiten er dan ook voor om als tweede stap een Planuitwerkingskader (PUK) op te stellen. Er moeten immers heel veel mensen gaan wonen en de huizen zouden niet alleen voor yuppen betaalbaar moeten zijn. Verder wordt opnieuw gepleit voor behoud en uitbreiding van water en groen.

In 2019 wordt voor de Binckhorst, dat soms wel en soms niet tot het CID gerekend wordt, een experiment gestart met een omgevingsplan dat vooruit loopt op de invoering van de nieuwe Omgevingswet. In 2020 liggen er weer aangepaste plannen. De Vrienden vinden het mooie plannen, maar pleiten voor vijf belangrijke verbeteringen:

1. Meer aandacht en respect voor het historisch erfgoed in het gebied en een betere verbinding met de cultuurhistorie van de aanpalende stadsdelen.
2. Voldoende ruimte creëren voor alle beloofde gemeenschappelijke voorzieningen.
3. De kwaliteit van de openbare ruimte niet laten lijden onder de druk van de grote verdichtingsopgave.
4. Duurzaamheid niet alleen realiseren in de gebouwen, maar ook in de natuur daartussen.
5. De woningen dienen voor Haagse gezinnen betaalbaar te zijn.

Om aandacht te vragen voor het historisch erfgoed in het CID-gebied, dit ook zichtbaar te maken, en om een betere verbinding met de cultuurhistorie van de daaromheen liggende stadsdelen te bepleiten, hebben de Vrienden van de hand van Jacob Bijl en Christine Sijbesma een beschrijving van een wandel- en fietsroute langs bezienswaardigheden, het zgn. 'CID lint', als lustrumgeschenk aangeboden aan de burgemeester.

De publicatie hiervan is voorzien in de loop van 2023.

Red de vuurtoren

In 2018 zijn er plannen om op Scheveningen een groot gebouw neer te zetten bij de vuurtoren. Het volume van het beoogde kantoorgebouw zal het zicht op de vuurtoren wegnemen. Het wijkoverleg Scheveningen Dorp en de Vrienden overleggen met de bouwer Kondor Wessels Vastgoed. De bouwonderneming komt dan met een nieuw ontwerp zonder brede bovenlaag, dat instemmend lijkt te worden begroet. Tot verbazing van de Vrienden wijst de gemeente dit plan echter af: er zouden financiële consequenties zijn. Tot aan de Raad van State hebben de Vrienden geprocedeerd, maar in 2020 besloten de rechters in het voordeel van de gemeente.

Een 'nieuwe' visie

Vele malen reageerden de Vrienden op plannen voor verdichting, vooral door hoogbouw. Naar de mening van de Vrienden kan verdichting, meer woningen op een zelfde oppervlak, ook worden gerealiseerd met gebouwen niet hoger dan acht lagen. Het Couperusduin wordt daarbij stevast als geslaagd voorbeeld naar voren gebracht. De Vrienden vatten hun denkbeelden op dit gebied samen in een brochure onder het motto *De Nieuwe Visie*. In aanvulling op de eerder gememoreerde tien gouden regels formuleren zij vijf speerpunten:

- Versterk de kwaliteit van verdichting en vernieuwing.
- Behoud het waardevolle.
- Geef mensen de ruimte.
- Maak de stad blauwer, groener en gezonder.
- Werk samen aan de stad.